

Jogi doktrína

3. előadás

Elsődleges jogforrások

1. A jogszabályok

Az elsődleges jogforrások

- **Jogsabályok**
- **Kódexek**
- **Egyéb törvények**
- **Rendeletek**
- **Önkormányzati rendeletek**
- **Alkotmánybírószági határozatok**
- **Nemzetközi szerződések**

Közös jegyeik

- Alkotmányos **szervek** bocsátják ki, kötött **eljárásban**
- Ki kell őket **hirdetni** – hivatalos lap
- **Rendszert** alkotnak
- Formailag kötött dokumentumok („**kanonikus szöveg**”)
- **Két fajtájuk:**
 - Törvény
 - Rendelet

Legfontosabb törvényeink változásai
- BTK, MT, PTK jogszabálytükörök

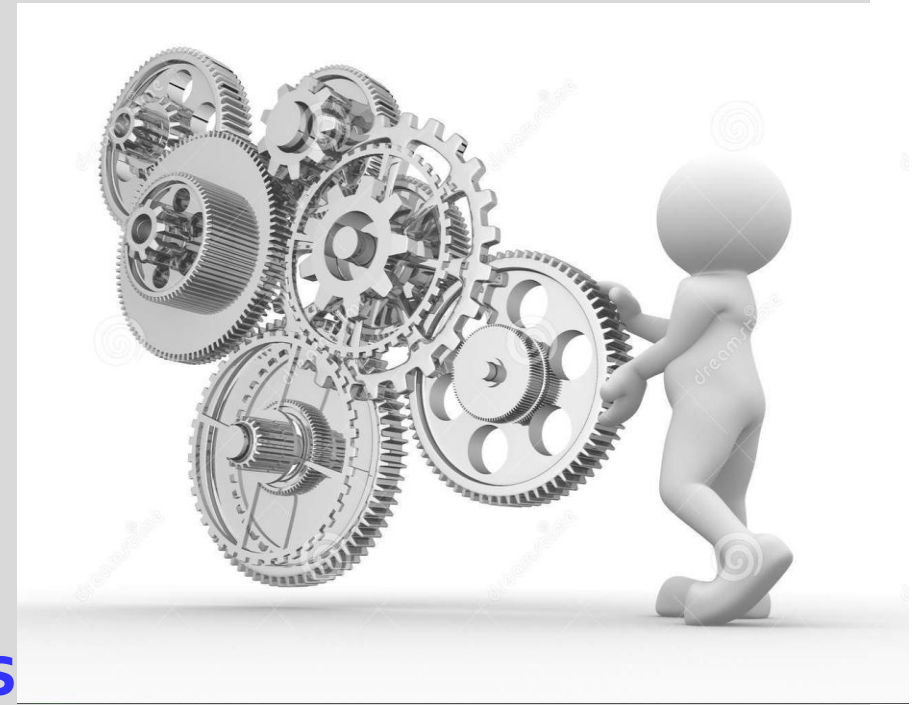
A jogalkotási eljárás

A törvényhozás menete

A jogrendszer egysége

- **Jogforrási hierarchia**
- **Vertikális „munkamegosztás“:**
 - törvényhozási tárgyak
 - sarkalatos törvényhozási tárgykörök
 - Alkotmány
- **Horizontális munkamegosztás:**
 - jogág,
 - „jogterület“
- **A jogrendszeren átívelő fogalmak**
- **A jogág, jogszabály fogalmi rendszere**
- **A közös jogászai tudáskészlet és oktatás**

A jogszabályok formai jegyei

- Szám és cím
- Szám (2012. évi I. törvény)
- Cím (a munka törvénykönyvéről)
- Belső formai struktúra
- Könyv (csak a Ptk.-nál)
- Rész
- Fejezet
- Cím
- Alcím (arab számozással)
- §
- (bekezdés – számmal)
- pont: a); b); c)

3.2.1. A jogszabályok megjelölése

A jogszabály tartalmának, szerkezetének első eleme

- **Törvény:** 2003. évi LXX. törvény a csillagközi hajózás feltételeiről
- **Kormányrendelet:** 4/2003. (III. 1.) Korm. rendelet az űrlények azonosításának szabályairól
- **Miniszterelnöki rendelet:** 3/2003. (III. 1.) ME rendelet a mimózák lelki egyensúlyáról
- **Miniszteri rendelet:** 1/2003. (II. 28.) ÖTM rendelet az űrközlekedés rendjéről
- **Együttes miniszteri rendelet:** 2/2003. (II. 28.) BM-IM együttes rendelet az elismerések adományozásának rendjéről
- **Önkormányzati rendelet:** XY önkormányzat képviselő-testületének 3/2003. (IV. 1.) rendelete a közterület-használat rendjéről

A jogszabályok szerkezete

■ Bevezető rész

- Preambulum
- Bevezető rendelkezések,
(jogszabály célja, személyi és tárgyi hatálya)
- Felhatalmazó rendelkezésekre történő hivatkozás
- Értelmező rendelkezések

■ A jogszabály fő része

- a ténylegesen megállapított jogok és kötelezettségek;
- szervezet-létrehozó rendelkezések;
- eljárási rendelkezések;
- szankcionáló rendelkezések
- Stb.

■ Záró rész

- Időbeli hatály
- Módosuló jogszabályok
- Felhatalmazó rendelkezések
- EU-s jogszabályokra való hivatkozások

Hivatkozások a jogszabályokban

Rugalmas hivatkozások

- Általános hivatkozás („ha törvény kivételt nem tesz”)
- Jogterületre történő hivatkozás („Aki (...) más szellemi alkotását sajátjaként tünteti fel, és ezzel a jogosultnak vagyoni hátrányt okoz.”)
- Jogintézményre hivatkozás („a polgári jogi felelősség szabályai szerint”)

Merev hivatkozások

- Jogszabályra történő hivatkozás („a Ptk. szerinti hozzátartozó”)
- Jogszabályhelyre történő hivatkozás (Hatályát veszti az Infotv. 6o. § (4) bekezdés b) pontja)

A jogszabályok módosítása

- A legtöbb jogszabályunk módosító jogszabály
- Azonos szintű jogszabállyal lehet módosítani
- Jogszabály-helyet kell módosítani, kicserélni:
„3. § 7., 8., 9., 10. és 13. pontjában az "adatok" szövegresz helyebe az "adat" szöveg”,.....
- **Módosítás fajtái:**
 - Új beiktatása – pl.: a 12. § után 12/A. §, (1) bekezdés után (1a) bekezdés:
“Az tv. 29. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:”
 - Szövegcsere (szűkebb értelemben vett módosítás):
„A törvény 5. § (1) bekezdésének helyébe az alábbi rendelkezés lép”
 - Törlés (Hatályon kívül helyezés):
„hatályát veszti a törvény 2. § (6) és (7) bekezdése”
 - A kitörölt „örökre üres marad”: a helyét nem lehet tematikailag más jogtétellel „feltölteni”

A módosítások problémái

- **SOK:** nem átlátható gép nélkül
- **ZAVAR:** eltérő hatályba-lépés
- **BÚJTATÁS:** salátatörvények
- **Módosítás a hatályba lépés előtt**
- **Időállapotok, időgép és más funkciók** (változott bekezdések, lábjegyzetek a jogi adatbázisokban)

